SP ZOZ w BRZESKU, ZAKŁAD DIAGNOSTYKI OBRAZOWEJ, TEL. 0146621377

TOMOGRAFIA KOMPUTEROWA JAMY BRZUSZNEJ LUB MIEDNICY INFORMACJA DLA PACJENTA ORAZ FORMULARZ ŚWIADOMEJ ZGODY

ZGŁOSZENIE SIĘ NA BADANIE, CHARAKTER I PRZEBIEG BADANIA, ODBIÓR WYNIKU:

Termin planowanego badania (dzień i godzina) pacjent ustala na podstawie skierowania w Rejestracji Zakładu Diagnostyki Obrazowej.

W dniu badania należy zgłosić się do Pracowni Tomografii Komputerowej z niniejszym formularzem, dostarczyć dokumentację uprzednich badań obrazowych (opisy, płyty CD, zdjęcia) i dotychczasowego leczenia (karty informacyjne) oraz wynik badań laboratoryjnych – oznaczenie TSH oraz kreatyniny (dla badań planowych nie starszy niż miesiąc, dla pilnych nie starszy niż 6 miesięcy).

Tomografia komputerowa jest nowoczesną, nieinwazyjną metodą obrazowania. Badanie jest wykonywane przez technika rtg pod nadzorem lekarza radiologa i trwa od kilku do kilkunastu minut. W czasie badania pacjent umieszczony jest na specjalnym stole, który przesuwa się w trakcie skanowania. Badany obszar jest skanowany wiązką promieniowania rtg, a następnie system komputerowy generuje obrazy przekrojów ciała pacjenta. Badany powinien leżeć nieruchomo - w przeciwnym razie uzyskane obrazy będą nieostre i niemożliwe do oceny przez lekarza radiologa. W niektórych badaniach pacjent może być proszony o wstrzymanie oddechu na kilkanaście sekund. W większości badań tomografii komputerowej konieczne jest dożylne podanie środka kontrastowego. W niektórych badaniach tomografii komputerowej (ocena jamy brzusznej, miednicy) konieczne jest ponadto wcześniejsze doustne, ewentualnie również podczas badania doodbytnicze podanie środka kontrastowego. W razie wystąpienia u pacjenta podczas badania objawów niepożądanych, może ono być w każdej chwili przerwane, w celu oceny tych objawów i wdrożenia właściwego postępowania medycznego.
W rzadkich przypadkach badanie może być przerwane z przyczyn technicznych z powodu awarii aparatu. U niektórych pacjentów w trakcie badania lekarz radiolog może zadecydować o poszerzeniu zakresu badania w stosunku do zakresu określonego na skierowaniu

Wynik badania można odebrać w rejestracji Zakładu Diagnostyki Obrazowej osobiście lub za pisemnym upoważnieniem w terminie uzgodnionym z personelem Pracowni Tomografii Komputerowej.

PROMIENIOWANIE RTG:

W badaniach tomografii komputerowej stosowane jest promieniowanie rtg.
Promieniowanie rtg może mieć niekorzystny wpływ na organizm ludzki, dlatego dawka promieniowania podczas badania tomografii komputerowej jest zredukowana do najmniejszego poziomu, zapewniającego uzyskanie poprawnych technicznie obrazów.
Wartości dawek promieniowania nie powinny przekraczać poziomów referencyjnych, określonych przez odpowiednie akty prawne, chyba że uzasadniają to istotne wskazania kliniczne oraz szczególne warunki wykonywania badań. Narażenie na promieniowanie rtg w pracowni badań tomografii komputerowej jest monitorowane przez wprowadzony stały program kontroli jakości.
Szczególnie istotne jest zapewnienie ochrony przed promieniowaniem kobiet w ciąży i dzieci:

- terminowe badania TK u kobiet w wieku rozrodczym powinny być wykonywane w 1-10 dniu cyklu (dla uniknięcia narażenia na promieniowanie w przypadku wczesnej, nie rozpoznanej jeszcze ciąży),
- ciąża jest przeciwwskazaniem do badania TK - wykonywanie go jest ograniczone do niezbędnych przypadków, jeżeli badanie nie może być przeprowadzone po rozwiązaniu (po wyczerpaniu innych metod diagnostycznych oraz w przypadkach zagrożenia życia matki lub płodu); wówczas powinno być wykonywane w sposób zapewniający maksymalną ochronę płodu przed ekspozycją na promieniowanie, poprzez wybór właściwej techniki badania oraz stosowanie osłon osobistych na okolicę brzucha i miednicy,
- u dzieci do lat 10 badanie TK obejmujące brzuch lub miednicę może być wykonywane po wyczerpaniu innych metod diagnostycznych.

Dożylne środki kontrastowe

W większości badań tomografii komputerowej konieczne jest dożylne podanie środka kontrastowego. Aktualnie stosuje się nowoczesne jodowe, niejonowe środki kontrastowe, cechujące się niskim ryzykiem wystąpienia objawów niepożądanych. Jak każdy lek, dożylny środek kontrastowy może powodować działania niepożądane, chociaż nie u każdego one wystąpią. Działania te zwykle są przejściowe i mają niewielkie nasilenie, jednak opisywano również reakcje o ciężkim lub zagrażającym życiu przebiegu. Najczęściej występują nudności, wymioty, ból oraz uczucie ciepła. Większość reakcji ubocznych występuje w ciągu pierwszej godziny od podania, jednak niekiedy dochodzi do reakcji opóźnionych (po kilku godzinach lub kilku dniach od podania).

Możliwe działania niepożądane:

Układ narządów	Często (1/10 - 1/100)	Niezbyt często (1/100 - 1/1000)	Rzadko (1/1000 - 1/10000)
Odpornościowy		Reakcje rzekomoanafilaktyczne / nadwrażliwości	Wstrząs rzekomoanafilaktyczny (również przypadki zakończone zgonem)
Dokrewny			Zaburzenia czynności tarczycy, przełom tyreotoksyczny
Nerwowy, zaburzenia psychiczne		Zawroty głowy, niepokój	Parestezje / niedoczulica, splątanie, lęk, pobudzenie, niepamięć, zaburzenia mowy, senność, utrata przytomności, śpiączka, drżenia, drgawki, niedowład / porażenie, niedokrwienie / zawał mózgu, udar krwot. mózgu. Przejściowa korowa utrata wzroku.
Oczy		Zmniejszenie ostrości / zaburzenia widzenia	Zapalenie spojówek, łzawienie
Uszy			Zaburzenia słuchu
Serce		Zaburzenia rytmu	Kołatania serca, ból / uczucie ucisku w klatce piersiowej, bradykardia, tachykardia, zatrzymanie krążenia, niewydolność serca, niedokrwienie / zawał mięsnia sercowego, sinica.
Naczynia krwionośne		Rozszerzenie naczyń krwionośnych	Niedociśnienie lub nadciśnienie tętnicze, wstrząs. Skurcz naczyń krwionośnych, incydenty zakrzepowo-zatorowe
Oddechowy		Kichanie, kaszel	Nieżyt nosa, duszność, obrzęk błony śluzowej, astma, chrypka, obrzęk krtani / gardła / języka / twarzy, skurcz oskrzeli, skurcz krtani / gardła, obrzęk płuc, niewydolność oddechowa, zatrzymanie oddychania.
Pokarmowy	Nudności	Wymioty, zaburzenia smaku	Podrażnienie gardła, dysfagia, obrzęk ślinianek, ból brzucha, biegunka
Skóra i tkanka podskórna		Pokrzywka, świąd, osutka, rumień	Obrzęk naczyniowo-ruchowy, zespół objawów śluzówkowo-skórnych (np. zespół Stevensa i Johnsona lub zespół Lyella)
Nerki i drogi moczowe		Zaburzenia czynności nerek	Ostra niewydolność nerek
Zaburzenia ogólne i stany w miejscu podania	Uczucie gorąca lub bólu, ból	Złe samopoczucie, dreszcze, zwiększona potliwość, reakcje wazowagalne	Bladość, zmiany temperatury ciała, obrzęki Ból w miejscu podania, niewielkie ocieplenie oraz obrzęk, zmiany zapalne i głowy uszkodzenie tkanek w przypadku wynaczynienia

Środek kontrastowy podany doustnie, ewentualnie doodbytniczo, może wywołać biegunkę, która ustępuje z chwilą opróżnienia jelita ze środka kontrastowego. U pacjentów z zapaleniem jelit choroba może czasowo zaostrzyć się. Sporadycznie mogą wystąpić nudności, wymioty. W pojedynczych przypadkach obserwowano reakcje skórne (pokrzywka) wówczas, gdy możliwe jest wystąpienie reakcji anafilaktoidalnych, które mogą rozwinąć się do postaci wstrząsu. Jeśli dojdzie do zachłyśnięcia się podanym doustnie środkiem kontrastowym, nie można wykluczyć wystąpienia obrzęku płuc.

PRZYGOTOWANIE DO BADANIA TOMOGRAFII KOMPUTEROWEJ JAMY BRZUSZNEJ LUB MIEDNICY

1. **W dniu badania należy zgłosić się do Pracowni Tomografii Komputerowej, dostarczyć dokumentację uprzednich badań obrazowych (opisy, płyty CD, zdjęcia) i dotychczasowego leczenia (karty informacyjne) oraz wynik badań laboratoryjnych – oznaczenie TSH oraz kreatyniny (dla badań planowych nie starszy niż miesiąc, dla pilnych nie starszy niż 6 miesięcy).**
2. Środek kontrastowy do podania doustnego jest wydawany przez pielęgniarkę pracowni TK po ustaleniu terminu badania.
3. **Dwa dni** przed badaniem odstawić następujące leki: niesterydowe leki p/zapalne (przeciwbólowe np. Ketonal, Polopiryna, Ibuprofen itp.-można natomiast stosować Paracetamol),
4. W przypadku przyjmowania doustnego leku przeciwcukrzycowego z grupy biguanidów (np. Metformin, Metformax, Metfogamma, Metifor, Formetic, Glucophage, Gluformin, Siofor) - należy skontaktować się z lekarzem kierującym (należy przerwać stosowanie tego leku 48 godzin przed badaniem TK i nie przyjmować go przez kolejne 48 godzin po badaniu)
5. Dzień przed badaniem wypić dodatkowo ok. 1 litr płynów niegazowanych
6. **Dzień przed badaniem nie jeść kolacji. Wieczorem rozpuścić pierwszą porcję kontrastu w ½ litra herbaty i wypić.**
7. **W dniu badania o godz. 7 rano rozpuścić drugą porcję kontrastu w ½ litra herbaty i wypić między godziną 7 a 9 rano (stopniowo, powoli).**
8. **W kolejnym ½ litrze herbaty rozpuścić trzecią porcję kontrastu i przynieść to w butelce na badanie.**
9. Do wykonania badania **nie jest** wymagany pełen pęcherz.
10. Godzina badania może ulec zmianie z przyczyn niezależnych.
11. Po badaniu Pacjent pozostaje pod obserwacją przez ok. 30 min
12. Po badaniu wskazane jest spożycie większej niż zwykle ilości płynów.

Termin badania:……

ŚWIADOMA ZGODA PACJENTA NA BADANIE DIAGNOSTYCZNE

TOMOGRAFIA KOMPUTEROWA JAMY BRZUSZNEJ LUB MIEDNICY

Imię i nazwisko pacjenta: ……

PESEL: ……

OŚWIADCZENIE PACJENTA(-TKI)

1. Zapoznałem/am się i zrozumiałem/am przedstawioną informację na temat sposobu wykonania oraz mogących wystąpić powikłań w związku z badaniem tomografii komputerowej, w tym z podaniem środka kontrastowego.

2. Udzieliłem/am prawidłowych informacji dotyczących mojego stanu zdrowia. Jestem świadomy/ma, że brak podania lub podanie nieprawdziwych informacji może mieć negatywny wpływ na stan mojego zdrowia.

3. Zapewniono mi nieograniczone możliwości zadania pytań i na wszystkie udzielono mi odpowiedzi i wyjaśnień w sposób satysfakcjonujący

Zgadzam się na wykonanie u mnie **TOMOGRAFII KOMPUTEROWEJ JAMY BRZUSZNEJ LUB MIEDNICY**		
(Data)	…… (Podpis i pieczątka lekarza)	…… (Podpis pacjenta /lub uprawnionego opiekuna)

Nie zgadzam się na proponowane mi badanie. Zostałam/zostałem poinformowany o możliwych negatywnych konsekwencjach takiej decyzji dla mojego zdrowia i życia.		
(Data)	…… (Podpis i pieczątka lekarza)	…… (Podpis pacjenta /lub uprawnionego opiekuna)

PACJENT NIE JEST W STANIE PODJĄĆ ŚWIADOMEJ ZGODY Z POWODU:

……

……..
(Podpis i pieczątka lekarza)